

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

P8_TA(2019)0062

Sprawozdanie roczne dotyczące polityki konkurencji**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie sprawozdania rocznego dotyczącego polityki konkurencji (2018/2102(INI))**

(2020/C 411/27)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 7, 8, 9, 11, 12, 39, 42 i 101–109, a także art. 174,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 35, 37 i 38,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z 18 czerwca 2018 r. dotyczące polityki konkurencji za rok 2017 (COM(2018)0482) oraz towarzyszący mu dokument roboczy służb Komisji opublikowany w tym samym dniu,
- uwzględniając rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu ⁽¹⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw ⁽²⁾ (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw),
- uwzględniając białą księgę Komisji z 9 lipca 2014 r. pt. „W kierunku skuteczniejszej unijnej kontroli łączenia przedsiębiorstw” (COM(2014)0449),
- uwzględniając wniosek Komisji dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady z 22 marca 2017 r. dotyczącej nadania organom ochrony konkurencji państw członkowskich uprawnień w celu zapewnienia skuteczniejszego egzekwowania reguł konkurencji i należytego funkcjonowania rynku wewnętrznego (COM(2017)0142) (dyrektywa o Europejskiej Sieci Konkurencji Plus),
- uwzględniając zawiadomienie Komisji z 19 lipca 2016 r. w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C(2016)2946),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lutego 2014 r. w sprawie umów o współpracy UE w zakresie stosowania polityki konkurencji – dalsze działania ⁽³⁾,
- uwzględniając stosowne reguły, wytyczne, decyzje, postanowienia, komunikaty i dokumenty Komisji dotyczące konkurencji,
- uwzględniając swoje rezolucje z 19 kwietnia 2018 r. ⁽⁴⁾ i 14 lutego 2017 r. ⁽⁵⁾ w sprawie sprawozdań rocznych dotyczących polityki konkurencji UE, odpowiednio za lata 2017 i 2016,
- uwzględniając analizę z lipca 2018 r. zatytułowaną „Competition issues in the area of financial technology (FinTech)” [Kwestia konkurencji w dziedzinie technologii finansowej] zlecone przez grupą roboczą ds. konkurencji Komisji Gospodarczej i Monetarnej,
- uwzględniając odpowiedzi Komisji na pytania wymagające odpowiedzi na piśmie E-000344-16, E-002666-16 i E-002112-16,

⁽¹⁾ Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1.⁽²⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.⁽³⁾ Dz.U. C 93 z 24.3.2017, s. 71.⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0187.⁽⁵⁾ Dz.U. C 252 z 18.7.2018, s. 78.

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

- uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 12 grudnia 2018 r. w sprawie sprawozdania Komisji z 18 czerwca 2018 r. dotyczącego polityki konkurencji za rok 2017,
- uwzględniając sprawozdanie końcowe na temat badania sektora handlu elektronicznego opublikowane 10 maja 2017 r. (COM(2017)0229),
- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej oraz opinie Komisji Handlu Międzynarodowego, a także Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (A8-0474/2018),

- A. mając na uwadze, że polityka konkurencji funkcjonuje już od ponad 60 lat, a silna i skuteczna polityka konkurencji UE od początku leży u podstaw europejskiego projektu;
- B. mając na uwadze, że uchylanie się od opodatkowania i unikanie opodatkowania prowadzą do nieuczciwej konkurencji, mającej wpływ zwłaszcza na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP);
- C. mając na uwadze, że pranie pieniędzy, unikanie opodatkowania i uchylanie się od opodatkowania utrudniają sprawiedliwą dystrybucję dochodów z podatków, a w związku z tym zakłócają konkurencję na rynku wewnętrznym;
- D. mając na uwadze, że powszechne unikanie opodatkowania przez zamożne osoby fizyczne i przedsiębiorstwa nie tylko przynosi szkodę zwykłym podatnikom, finansom publicznym i wydatkom socjalnym, ale też zagraża dobrem rządów, stabilności makroekonomicznej, spójności społecznej i zaufaniu społeczeństwa do instytucji Unii i państw członkowskich;
- E. mając na uwadze, że niektóre rządy i jurysdykcje, także w UE, wyspecjalizowały się lub miały udział w tworzeniu preferencyjnych systemów podatkowych zakłócających konkurencję z korzyścią dla wielonarodowych przedsiębiorstw i zamożnych osób fizycznych, które w rzeczywistości nie prowadzą w tych jurysdykcjach działalności gospodarczej, ale są jedynie reprezentowane przez firmy przykrywki;

1. uważa, że polityka konkurencji zorientowana na zapewnienie równych warunków działania wszystkim sektorom jest kamieniem węgielnym europejskiej społecznej gospodarki rynkowej oraz głównym czynnikiem gwarantującym prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego; z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie Komisji dotyczące polityki konkurencji za rok 2017 oraz starania i działalność mające na celu zapewnienie skutecznego stosowania reguł konkurencji w Unii z korzyścią dla wszystkich obywateli UE, zwłaszcza tych mających słabą pozycję jako konsumenci; wzywa ponadto Komisję do dalszego dbania o pełne egzekwowanie unijnych reguł konkurencji, ze szczególnym uwzględnieniem trudności napotykaných przez MŚP, oraz do unikania ich nierównomiernego stosowania w państwach członkowskich;

2. z zadowoleniem odnosi się i w dalszym ciągu zachęca do zorganizowanego dialogu z komisarz ds. konkurencji i do wysiłków ze strony Komisji na rzecz podtrzymania ścisłej współpracy z członkami właściwej komisji Parlamentu i jej grupy roboczej ds. polityki konkurencji; uważa, że roczne sprawozdanie Komisji w sprawie polityki konkurencji jest niezbędne z punktu widzenia demokratycznej kontroli; przypomina, że w ostatnich latach Parlament był zaangażowany za pośrednictwem zwykłej procedury ustawodawczej w kształtowanie ram dla reguł konkurencji, na przykład w proponowanej dyrektywie o Europejskiej Sieci Konkurencji Plus; stwierdza, że Parlament powinien otrzymać uprawnienia współdecyzyjne do kształtowania ram reguł konkurencji i wyraża ubolewanie, że w niedawnych zmianach do Traktatu nie wzmocniono demokratycznego wymiaru tego obszaru polityki Unii

3. z zadowoleniem przyjmuje i popiera ambitny program i priorytety Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Konkurencji, zauważając jednocześnie, że nadal istnieją poważne wyzwania, na przykład w dziedzinie kontroli połączeń, gdzie sama liczba połączeń stanowi wyzwanie; zauważa, że decyzje Komisji dotyczące łączenia przedsiębiorstw, ochrony konkurencji i pomocy państwa często są przedmiotem dyskusji politycznych, oraz podkreśla, że choć w niniejszym sprawozdaniu przedstawiono niektóre przykłady ostatnich decyzji, ogólny obraz sytuacji jest szerszy, i że zamiarem Parlamentu nie jest zajmowanie stanowiska w poszczególnych przypadkach, ponieważ to do Komisji należy stwierdzenie, kiedy prawo konkurencji nie jest przestrzegane;

4. zwraca się do Komisji o analizę potencjalnie szkodliwego wpływu proponowanego połączenia spółek Siemens i Alstom na konkurencyjność europejskiego rynku kolejowego i jego negatywnych skutków dla użytkowników kolei;

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

5. zauważa, że Komisja przedstawiła w tym roku wniosek ustawodawczy dotyczący utworzenia ogólnoeuropejskiego indywidualnego produktu emerytalnego w 2018 r., który będzie stanowił prywatny fundusz emerytalny;
6. podkreśla, że skuteczna konkurencja na europejskim rynku wewnętrznym przyniesie korzyści przede wszystkim konsumentom;
7. przyjmuje z zadowoleniem dochodzenie w sprawie kartelu samochodów ciężarowych; z zadowoleniem odnotowuje, że Komisja nie tylko przyjrzała się wpływowi kartelu producentów dużych samochodów ciężarowych na ceny tych pojazdów, ale także ukarała sankcjami ich współpracę w celu opóźnienia wprowadzenia samochodów ciężarowych o niższych poziomach emisji;
8. podkreśla, że reguły konkurencji wynikają z Traktatu, gdzie zapisano je w art. 7 TFUE, i należy je postrzegać w świetle szerszych europejskich wartości leżących u podstaw unijnego prawodawstwa socjalnego, społecznej gospodarki rynkowej, standardów ochrony środowiska, polityki klimatycznej i ochrony konsumentów; uważa, że stosowanie unijnego prawa konkurencji powinno uwzględniać wszystkie zakłócenia rynku, w tym zakłócenia spowodowane negatywnymi skutkami społecznymi i środowiskowymi;
9. uważa, że polityka konkurencji powinna wspierać promowanie transformacji energetyki w całej UE, stymulować integrację gospodarczą i społeczną w Europie, propagować zrównoważoną pod względem ekologicznym działalność rolniczą oraz ograniczać możliwość podnoszenia cen dostaw energii przez duże przedsiębiorstwa energetyczne;
10. podkreśla, że nawet jeżeli produkty lub usługi są bezpłatne, w szczególności w gospodarce cyfrowej, konsumenci nadal mogą być narażeni na niesprawiedliwe traktowanie, takie jak pogorszenie jakości, mniejszy wybór i mniejsza innowacyjność lub wyłudzenia; jest zdania, że unijne reguły konkurencji i ich egzekwowanie powinny także obejmować szereg aspektów wykraczających poza podejście skoncentrowane wyłącznie na cenie i uwzględniać szerszy kontekst, taki jak jakość produktów lub usług, także pod kątem prywatności obywateli;
11. wskazuje na ogromne zmiany zachodzące na rynkach w wyniku ciągłego postępu technologicznego, który przynosi zarówno możliwości, jak i wyzwania; podkreśla w związku z tym kluczową rolę polityki konkurencji w dalszym rozwoju jednolitego rynku cyfrowego; podkreśla pilną potrzebę stworzenia ram, które wspierałyby innowacje w zakresie danych i nowe modele biznesowe, skutecznie reagując na wyzwania związane z gospodarką opartą na danych i algorytmach; podkreśla w szczególności, że kilka platform cyfrowych ma możliwość dostępu do ciągłego przepływu danych i kontroli nad nim, co przynosi im korzyści skali i zewnętrzne efekty sieciowe, ale może także prowadzić do niedoskonałości rynku z powodu nadmiernej koncentracji i pogoni za rentą wynikających z dominującej pozycji na rynku; przyjmuje w tym kontekście z zadowoleniem wyznaczenie specjalnych doradców, którzy pomagają komisarzowi zmierzyć się z wyzwaniami, które cyfryzacja postawi przed polityką konkurencji, i z zainteresowaniem czeka na ich ustalenia i zalecenia; podkreśla potrzebę przyjęcia ogólnounijnego wspólnego podejścia do tych problemów;
12. podkreśla, że użytkownicy często nie są świadomi zakresu, w jakim ich dane są wykorzystywane i przekazywane osobom trzecim w celach marketingowych lub handlowych; wzywa Komisję, aby zgodnie z art. 5 ust. 3 dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej⁽¹⁾ (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) dopilnowała, by przedsiębiorstwa cyfrowe wykorzystywały dane osobowe dopiero po uzyskaniu wyraźnej zgody abonenta lub użytkownika, oraz że bez tej zgody dane nie mogą być przekazywane osobom trzecim, z którymi dane przedsiębiorstwo lub platforma zawarło umowę; uważa w związku z tym, że rynki cyfrowe należy oceniać z perspektywy multidyscyplinarnej, ponieważ zachowanie antykonkurencyjne może pociągać za sobą naruszanie innych przepisów, w tym o ochronie danych oraz praw konsumenta; podkreśla, że odpowiednia reakcja wymuszająca egzekwowanie przepisów wymagałaby współpracy różnych właściwych organów, zwłaszcza organów ochrony konkurencji, konsumenta i danych, zgodnie z sugerowaną inicjatywą Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wymiany informacji⁽²⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

⁽²⁾ „Prywatność i konkurencyjność w erze dużych zbiorów danych: wzajemne relacje między ochroną danych, przepisami prawnymi w dziedzinie konkurencji oraz ochroną konsumentów w gospodarce cyfrowej”, wstępna opinia Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, marzec 2014 r., https://edps.europa.eu/sites/edp/files/publication/14-03-26_competition_law_big_data_en.pdf.

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

13. wzywa Komisję do zorganizowania wysłuchania z przedsiębiorstwami technologicznymi z udziałem dyrektorów generalnych spółek Google, Facebook i Apple w celu omówienia w szczególności metod pozyskiwania danych osobowych konsumentów i ich wykorzystywania przez państwa trzecie; jest zaniepokojony tym, że użytkownicy, organy regulacyjne, a czasem nawet twórcy aplikacji i reklamodawcy, nie są świadomi przepływu danych ze smartfonów do koncernów reklamy internetowej i innych osób trzecich; zauważa, że dane zebrane przez osoby trzecie za pośrednictwem aplikacji na smartfony mogą zawierać informacje o profilu, takie jak wiek i płeć, a także dane dotyczące lokalizacji, w tym dotyczące pobliskich wież telefonicznych lub routerów Wi-Fi, a także informacje o innych aplikacjach znajdujących się na telefonie; stwierdza, że UE powinna uświadomić indywidualnym użytkownikom problemy związane z monopolizacją i koncentracją, które powodują takie przedsiębiorstwa zajmujące się monitoringiem;

14. w związku z tym wzywa Komisję do uznania kontroli danych niezbędnych do tworzenia i świadczenia usług za dowód siły rynkowej, w tym podczas wydawania wytycznych dotyczących art. 102 TFUE, oraz do wymagania interoperacyjności między platformami internetowymi a dostawcami usług społecznościowych; zwraca też uwagę na rozwój algorytmów samouczących się i sztucznej inteligencji, w szczególności w przypadku ich dostarczania przedsiębiorstwom przez podmioty trzecie, a także ich wpływ na charakter działalności kartelowej; zwraca się do Komisji o przygotowanie dokładnych informacji na ten temat w następnym rocznym sprawozdaniu na temat polityki konkurencji;

15. uważa, że istotna jest dbałość o prawidłowe funkcjonowanie unijnych mechanizmów dochodzenia roszczeń zbiorowych, których celem jest zagwarantowanie, aby konsumenci poszkodowani przez praktyki sprzeczne z regulami konkurencji otrzymali odpowiednią rekompensatę;

16. uważa, że należy zagwarantować prawo do przenoszenia transgranicznego, aby istniejące ograniczenia tego prawa nie przekształciły się w utrwalone praktyki rynkowe; z drugiej strony uważa, że należy położyć kres nadmiernemu i nieuzasadnionemu stosowaniu blokad w oparciu o względy geograficzne, które ponadto nie znajduje odpowiedniego potwierdzenia w prawach własności intelektualnej;

17. uważa, że prawnie określone progi stanowiące punkt wyjścia dla unijnego przeglądu łączenia przedsiębiorstw, które opierają się na obrotach podmiotów nabywanych i nabywających, nie zawsze sprawdzają się w erze gospodarki cyfrowej, ponieważ ich wartość często jest przedstawiana, w celach reklamowych, w postaci liczby odwiedzających stronę internetową; sugeruje, aby progi te zostały zmienione i dostosowane i uwzględniały, m.in., czynniki takie jak liczba konsumentów, na których połączenie przedsiębiorstw wywrze wpływ, i wartość powiązanych transakcji;

18. podkreśla, że bariery wejścia na rynek w niektórych obszarach gospodarki cyfrowej stają się coraz trudniejsze do przewyżczenia, ponieważ im dłużej utrwała się niesprawiedliwe traktowanie tym trudniej jest zwalczać szkodliwe dla konkurencji skutki; uważa, że środki tymczasowe mogą stanowić przydatne narzędzie, aby zapobiec uszczerbkowi dla konkurencji w trakcie prowadzenia postępowania; w tym zakresie potwierdza, że Komisja powinna skutecznie korzystać ze środków tymczasowych przy jednoczesnej dbałości o sprawiedliwość proceduralną i prawo do obrony przysługujące przedsiębiorstwom objętym postępowaniem; przyjmuje z zadowoleniem zobowiązanie Komisji do przeprowadzenia analizy metod uproszczenia procesu przyjmowania środków tymczasowych w ciągu dwóch lat od terminu transpozycji dyrektywy w sprawie Europejskiej Sieci Konkurencji Plus; w tym kontekście zaleca, aby Komisja wykorzystwała najlepsze praktyki stosowane w innych jurysdykcjach;

19. wzywa Komisję do podjęcia bardziej ambitnych działań w celu wyeliminowania nieuzasadnionych przeszkód dla konkurencji w internecie, aby zapewnić wolny od barier handel elektroniczny w UE, monitorować pułapy cenowe w takich sektorach jak platformy internetowe oferujące zakwaterowanie i usługi turystyczne oraz zapewnić konsumentom transgraniczny dostęp do szerokiego zakresu towarów i usług internetowych po konkurencyjnych cenach; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie analizy sektorowej rynku reklamowego w celu zrozumienia dynamiki internetowego rynku reklam i wskazania praktyk szkodliwych dla konkurencji, które należy wyeliminować przez egzekwowanie prawa konkurencji na wzór niektórych organów krajowych;

20. podkreśla, że cyfryzacja współczesnej gospodarki prowadzi do zmian w tradycyjnej logice gospodarczej; podkreśla w związku z tym, że każdy system podatkowy musi uwzględniać fakt, że cyfryzacja stanowi nową normę dla wszystkich elementów gospodarki; przyjmuje do wiadomości wniosek Komisji dotyczący ustanowienia przepisów w zakresie opodatkowania gospodarki cyfrowej⁽¹⁾; podkreśla, że opodatkowanie działalności cyfrowej musi eliminować asymetrię między tradycyjną gospodarką a nowymi cyfrowymi praktykami gospodarczymi i zapobiegać utrudnianiu cyfryzacji i innowacji lub tworzeniu sztucznych barier w gospodarce; podkreśla rolę międzynarodowych rozwiązań i wspólnego podejścia do opodatkowania w gospodarce cyfrowej; wzywa Komisję do kontynuowania wysiłków na forach międzynarodowych, w szczególności OECD, na rzecz wypracowania takiego porozumienia;

⁽¹⁾ COM(2018)0147, COM(2018)0148 oraz C(2018)1650

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

21. przyjmuje z zadowoleniem wnioski Komisji dotyczące podatku od usług cyfrowych (COM(2018)0148) jako zasadniczego środka służącego zapewnieniu, by sektor cyfrowy płacił sprawiedliwą część podatków do czasu przyjęcia stałego rozwiązania umożliwiającego opodatkowanie zysków w miejscu tworzenia wartości;

22. ponownie podkreśla, że konkurencja w sektorze telekomunikacji jest niezbędna w celu stymulowania innowacyjności i inwestycji w sieci oraz że należy zachęcać do ustalania przystępnych cen i zwiększenia palety usług, spośród których mogą wybierać konsumenci; uważa, że wewnątrzunijne połączenia telefoniczne nadal stanowią ogromne obciążenie dla przedsiębiorstw i klientów oraz że starania w kierunku likwidacji opłat konsumenckich za roaming w UE są niewystarczające, jeżeli jednolity rynek ma zostać pogłębiony; przyznaje, że należy stworzyć zachęty do dostosowania rynku połączeń wewnątrz UE do rynku lokalnych połączeń dzięki ułatwianiu inwestycji w całkowicie europejską sieć lub wspólną sieć; jest zdania, że polityka powinna sprzyjać efektywnym inwestycjom w nowe sieci i uwzględniać wpływ na konsumentów, i zapobiegać w ten sposób powstawaniu nowych przepaści cyfrowych między gospodarstwami domowymi o niskich i wysokich dochodach; wzywa Komisję do zachęcania do rozwoju łączy szerokopasmowych przez propagowanie wysokiego poziomu konkurencji oraz do zapewnienia wysokiego poziomu łączności w UE i szybkiego wdrożenia sieci 5G w całej Unii w celu ochrony światowej pozycji konkurencyjnej UE i przyciągnięcia inwestycji; uważa, że wykonując wspomniane wyżej zadanie istotne jest, aby polityka konkurencji uwzględniała specyfikę instalowania sieci szerokopasmowych na obszarach wiejskich, tak aby przyspieszyć osiągnięcie nadrzędnego celu, którym w tym przypadku jest odwrócenie tendencji do pogłębiania asymetrii między obszarami wiejskimi i miejskimi pod względem możliwości technologicznych;

23. uważa, że za prowadzenie rachunków bieżących i oszczędnościowych nie należy pobierać prowizji od użytkownika, chyba że dotyczą one szczególnych usług;

24. przyjmuje z zadowoleniem decyzję Komisji w sprawie ochrony konkurencji, zgodnie z którą na firmę Google nałożono grzywnę w wysokości 4,34 mld EUR za nielegalne praktyki dotyczące urządzeń mobilnych z systemem Android, które wzmocniły dominującą pozycję wyszukiwarki internetowej Google; wzywa Komisję do zakończenia w 2019 r. wszczętej osiem lat temu (listopad 2010 r.) sprawy dotyczącej ochrony konkurencji związanej z wyszukiwarką Google Shopping; przypomina Komisji, by zakończyła dochodzenie w sprawie traktowania innych wyspecjalizowanych usług wyszukiwania Google w wynikach wyszukiwarki Google, w tym kwestii dotyczących lokalnego wyszukiwania zgłoszonych przez platformę Yelp w niedawno wniesionej skardze; zaleca Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji zastanowienie się nad długością spraw dotyczących ochrony konkurencji na rynku cyfrowym i najbardziej odpowiednimi narzędziami do ich rozpatrywania; w szczególności zwraca się do Komisji o rozważenie możliwości wyznaczenia terminów dla spraw dotyczących ochrony konkurencji, tak jak w przypadku spraw dotyczących połączeń spółek;

25. ponownie podkreśla potrzebę rozważenia przez Komisję również pełnego strukturalnego rozdzielania monopolu cyfrowo-technologicznych jako możliwego rozwiązania pozwalającego odbudować konkurencję i przywrócić równe warunki działania na europejskim rynku cyfrowym;

26. podkreśla, że skuteczność egzekwowania prawa konkurencji zależy od odpowiedniego zaprojektowania i weryfikacji środków zaradczych; podkreśla, że środki zaradcze ukierunkowane na konsumentów mają istotne znaczenie dla odbudowy konkurencji na rynku przez wsparcie konsumentów w podejmowaniu świadomych decyzji i wyeliminowanie obecnych odchyleń; jest zdania, że podczas projektowania behawioralnych środków zaradczych Komisja – na wzór niektórych organów krajowych w ostatnich latach – powinna uwzględnić ekonomię behawioralną jako dyscyplinę pomocniczą;

27. zauważa, że przewodniczący Komisji zobowiązał się do przedstawienia wniosków mających zapewnić ściślejszą współpracę podatkową między państwami członkowskimi dzięki obowiązkowi udzielenia odpowiedzi na wnioski grupowe w sprawach podatkowych, tak aby jedno państwo członkowskie mogło przekazać wszystkie niezbędne informacje potrzebne innym państwom do ścigania podmiotów uchylających się od opodatkowania ponad granicami; zauważa, że gdy działania państwa członkowskiego zakłócają konkurencję na rynku wewnętrznym, Parlament i Rada, w pewnych okolicznościach i zgodnie z art. 116 TFUE, mogą wydawać dyrektywy w celu wyeliminowania tych zakłóceń;

28. przyjmuje do wiadomości, że Komisja stwierdziła, iż Luksemburg przyznał nienależne korzyści podatkowe w wysokości ok. 120 mln EUR firmie Engie i że procedura odzyskiwania środków nadal jest w toku; ubolewa, że rząd Luksemburga postanowił odwołać się od decyzji Komisji;

29. odnotowuje decyzję komisarza ds. konkurencji Margrethe Vestager w sprawie postępowania dotyczącego pomocy państwa na rzecz firmy McDonald's, zgodnie z którą brak opodatkowania określonych dochodów firmy McDonald's w Luksemburgu nie stanowi bezprawnej pomocy państwa; jest zdania, że obecne uregulowania UE nie pozwalają skutecznie zwalczać podwójnego nieopodatkowania ani powstrzymać równania w dół na szczeblu opodatkowania osób prawnych;

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

30. wskazuje, że w dwóch niedawnych sprawach, pomimo konkluzji Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji (SRB), że restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja nie może być uzasadniona względami interesu publicznego, Komisja zatwierdziła pomoc państwa, twierdząc, że załagodzi ona zaburzenia gospodarcze na szczeblu regionalnym, co świadczy o dwóch odrębnych interpretacjach pojęcia interesu publicznego; wzywa Komisję do zbadania rozbieżności między zasadami dotyczącymi pomocy państwa w dziedzinie pomocy na likwidację a systemem restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji przewidzianym w dyrektywie w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków, a następnie do wprowadzenia odpowiednich zmian do komunikatu bankowego z 2013 r.;

31. zauważa, że w szeregu badań⁽¹⁾ wykazano ukryte koszty społeczne i ograniczenie konkurencji produktowej odpowiadające wyższemu poziomowi horyzontalnej koncentracji własności; wzywa zatem Komisję, aby rozważyła przegląd pod tym kątem rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw i przedstawiła wytyczne dotyczące stosowania art. 101 i 102 TFUE w takich przypadkach;

32. zauważa, że tymczasowa pomoc państwa dla sektora finansowego w celu stabilizacji globalnego systemu finansowego mogła być konieczna z uwagi na brak instrumentów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jednak obecnie należy ją poddać kontroli i zlikwidować; wyraża ubolewanie z powodu niewystarczającego charakteru tej kontroli; ponawia w związku z tym swój wniosek do Komisji o zbadanie, czy instytucje bankowe korzystały od początku kryzysu z ukrytych dotacji i pomocy państwa w postaci pomocy na utrzymanie płynności finansowej udzielanej przez banki centralne; przypomina, że komisarz M. Vestager podczas zorganizowanego dialogu z Komisją Gospodarczą i Monetarną w listopadzie 2017 r. zobowiązała się zastanowić nad ewentualnymi zakłóceniami konkurencji wynikającymi z programu zakupów w sektorze przedsiębiorstw EBC i przekazać odpowiedź w ujęciu jakościowym; podkreśla w związku z tym, że pojęcie selektywności pomocy państwa jest zasadniczym kryterium, które musi być starannie badane, i wskazuje ponadto na art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, który zawiera tzw. zasadę lojalności;

33. uważa, że priorytetem jest dbałość o ścisłe i bezstronne przestrzeganie zasad pomocy państwa w przypadku zarządzania kryzysami bankowymi w przyszłości, tak aby podatnicy byli chronieni przed obciążeniem związanym z ratowaniem banków;

34. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez Komisję anonimowego narzędzia dla sygnalistów, które umożliwia zgłaszanie karteli lub innych rodzajów bezprawnych praktyk antykonkurencyjnych i w ten sposób zwiększa prawdopodobieństwo wykrywania i ścigania takich przypadków; odnotowuje pozytywne wyniki po pierwszych miesiącach stosowania narzędzia;

35. wyraża zaniepokojenie, że coraz większa koncentracja sektora finansowego może obniżyć poziom konkurencji w tej branży, jest również zaniepokojony brakiem prawdziwego rynku wewnętrznego w obszarze bankowości oraz utrzymującym się rozdrobnieniem na rynki krajowe;

36. podkreśla, że Europa potrzebuje silnych i zharmonizowanych ram sprawozdawczości i opodatkowania osób prawnych w odniesieniu do przedsiębiorstw wielonarodowych, przewidujących sprawozdawczość z podziałem na poszczególne kraje i wspólną skonsolidowaną podstawę opodatkowania osób prawnych (CCCTB); przypomina, że oprócz obniżenia kosztów zarówno dla przedsiębiorstw, jak i administracji podatkowej państw członkowskich przyjęcie tych środków rozwiązałoby problem cen transferowych i zapewniłoby uczciwszą konkurencję na jednolitym rynku;

37. wzywa Komisję, aby kontynuowała w ramach europejskiego semestru ocenę szkodliwych środków podatkowych w państwach członkowskich oraz dokonała pełnej oceny zakłóceń konkurencji i skutków ubocznych dla innych jurysdykcji;

38. wzywa Komisję, aby kontynuowała, a nawet wzmogła wysiłki w zakresie prowadzenia dochodzeń w sprawie nadużywania pozycji dominującej ze szkodą dla konsumentów w UE; postuluje jednocześnie, aby Komisja monitorowała istniejące monopole państwowe oraz legalność przetargów na koncesje w celu zapobiegania nadmiernemu zakłócaniu konkurencji;

39. podkreśla, że pomoc państwa może zakłócać funkcjonowanie rynku wewnętrznego; przypomina o ścisłych wymogach dotyczących stosowania art. 107 ust. 3 lit. b) TFUE; zauważa, że większość decyzji dotyczących kwestii antymonopolowych i pomocy państwa zapada na szczeblu krajowym; w związku z tym uważa, że Komisja powinna monitorować i podejmować środki w celu zapewnienia spójnej polityki na rynku wewnętrznym; wzywa Komisję, aby przedstawiła plan działania na rzecz lepiej ukierunkowanej pomocy państwa; z zadowoleniem przyjmuje nieustające wysiłki Komisji, aby wyjaśnić rozmaite aspekty definicji pomocy państwa, jak wykazano w zawiadomieniu w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE; odnotowuje w szczególności wysiłki zmierzające do wyjaśnienia pojęć „przedsiębiorstwo” i „działalność gospodarcza”; zauważa jednak, że nadal trudno jest wyznaczyć granicę

⁽¹⁾ Common Ownership by Institutional Investors and its Impact on Competition [Wspólna własność inwestorów instytucjonalnych i jej skutki dla konkurencji], OECD, 5–6 grudnia 2017 r.

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

między działalnością gospodarczą a pozagospodarczą; zwraca ponadto uwagę, że zapewnienie właściwej wykładni Traktatu należy do Trybunału Sprawiedliwości UE; apeluje do Komisji, aby przy stosowaniu unijnych zasad pomocy państwa, zwłaszcza w związku z pomocą państwa skierowaną do regionów odizolowanych, oddalonych lub peryferyjnych w Unii, w dalszym ciągu zwracała szczególną uwagę na dostarczanie usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, w tym w dziedzinie energetyki, transportu i komunikacji; podkreśla, że w przypadku wykorzystywania pomocy państwa do promowania usług świadczonych w interesie ogólnym celem powinno być zapewnienie korzyści konsumentom i obywatelom, a nie umacnianie grup interesu;

40. podkreśla, że opodatkowanie leży przede wszystkim w zakresie kompetencji krajowych z uwagi na wymóg jednomyślności w Radzie, a w związku z tym wybór polityki zależy od poglądów politycznych i ukierunkowania odnośnych rządów krajowych i parlamentów państw członkowskich; zauważa jednak, że instrument opodatkowania może być wykorzystywany do przyznania przedsiębiorstwom ukrytej pomocy państwa, co może prowadzić do powstania nierównych warunków działania na rynku wewnętrznym; podkreśla w związku z tym konieczność zadbania o to, by krajowe strategie podatkowe nie zakłócały uczciwej konkurencji, a tym samym o spójne stosowanie polityki podatkowej i polityki konkurencji na rynku wewnętrznym; z zadowoleniem przyjmuje ustanowienie grupy zadaniowej ds. pomocy państwa w formie korzyści podatkowych jako stałego organu; apeluje o zapewnienie grupie zadaniowej wystarczających zasobów ludzkich i narzędzi dochodzeniowych; apeluje o przedstawianie jasnego obrazu sytuacji, jeśli chodzi o dochodzenia dotyczące pomocy państwa obejmującej takie sprawy, w tym podawanie liczby badanych przypadków; podkreśla, że w obrębie rynku wewnętrznego nowi uczestnicy rynku i nowe przedsiębiorstwa, w tym MŚP, które nie stosują agresywnych praktyk podatkowych, są karani; z zadowoleniem przyjmuje gruntowne dochodzenia Komisji w sprawie praktyk antykonkurencyjnych, takich jak selektywne korzyści podatkowe i systemy zwolnień z opodatkowania nadmiernych zysków; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności wytyczne zawarte w zawiadomieniu Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa obejmujące interpretacje prawa podatkowego; wzywa państwa członkowskie, aby zarzuciły praktyki nieuczciwej konkurencji oparte na nieuzasadnionych zachętach podatkowych; wzywa Radę do przyjęcia wniosku dotyczącego CCCTB; ubolewa, że zgodnie z unijnymi zasadami pomocy państwa niezapłacone podatki odzyskane od beneficjentów nielegalnej pomocy podatkowej są zwracane państwu, które przyznało pomoc; wzywa Komisję, aby podjęła prace nad rozwiązaniem tego problemu; podkreśla, że przyszłe negocjacje ze Zjednoczonym Królestwem powinny obejmować poszanowanie uczciwej konkurencji i gwarancję, że Zjednoczone Królestwo nie będzie miało możliwości przyznawania pomocy państwa w postaci nadmiernie korzystnych porozumień podatkowych;

41. podkreśla daleko idącą koncentrację łańcucha dostaw żywności, w którym kilka przedsiębiorstw tworzy oligopol na światowym rynku nasion i pestycydów, ze szkodą dla konsumentów, rolników, środowiska i różnorodności biologicznej; wskazuje, że taka struktura jeszcze bardziej uzależni rolników technologicznie i gospodarczo od kilku globalnie zintegrowanych platform oferujących kompleksową obsługę, doprowadzi do ograniczenia różnorodności nasion, przekieruje tendencje innowacyjne ku modelowi produkcji, który nie jest zgodny z zasadami ochrony środowiska i różnorodności biologicznej, a ostatecznie, w wyniku ograniczenia konkurencji, będzie generować mniej innowacji i prowadzić do obniżenia jakości produktów końcowych; wzywa Komisję, by z uwagi na spadek dochodów rolniczych, który dotyka w szczególności drobnych producentów rolnych, ukierunkowała swoje działania na zapewnienie rolnikom, zwłaszcza drobnym i średnim producentom rolnym, godnego dochodu;

42. uważa, że Komisja powinna koniecznie poddać gruntowniejszej kontroli stosowanie patentów w rolnictwie;

43. z zadowoleniem przyjmuje takie inicjatywy, jak ramy na rzecz inteligentnej wsi, stymulujące osady wiejskie do większej elastyczności, lepszego wykorzystywania zasobów i aktywniejszego udziału w konkurencji na jednolitym rynku, jak również do zwiększenia swej atrakcyjności i podniesienia jakości życia mieszkańców obszarów wiejskich;

44. uznaje potencjał technologii blockchain w odniesieniu do usług finansowych; ostrzega jednak, że stosowanie tej technologii do pozyskiwania funduszy wymaga uregulowania, aby przeciwdziałać nadmiernemu dumpingowi na uregulowanych rynkach finansowych, unikać ryzyka dla inwestorów oraz zagrożeń związanych z praniem pieniędzy; w związku z tym wzywa Komisję, aby zaproponowała ramy regulacyjne pierwszej oferty kryptowalutowej (ICO);

45. wyraża zaniepokojenie z powodu niedawnego zatwierdzenia przez Komisję połączenia spółek Bayer i Monsanto i przyznania przez nią, że w podjętej decyzji nie uwzględniono celów zawartych w TFUE, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa żywności, ochrony konsumentów, środowiska i klimatu;

46. uważa za istotne przyjęcie środków przeciwko przedsiębiorstwom, które działają w sektorach wprowadzania do obrotu i dystrybucji w łańcuchu produkcji rolnej i powodują zakłócenia na rynku rolnym ze szkodą dla dochodu rolniczego i cen konsumenckich;

47. z zadowoleniem przyjmuje przyjęte przez Komisję podczas oceny połączeń horyzontalnych podejście, aby w coraz większym stopniu skupiać się na konkurencji w zakresie innowacji, zwłaszcza w przypadku połączeń na rynkach wymagających intensywnej działalności badawczo-rozwojowej, oraz zauważa, że połączenia powinny być oceniane z perspektywy całego rynku wewnętrznego; zwraca się ponadto do Komisji, aby przedstawiła przegląd rozporządzenia WE

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw oraz przeanalizowała, w jakim zakresie należy powierzyć jej uprawnienia, które posiada obecnie wiele państw członkowskich, do przyjmowania środków służących ochronie europejskiego porządku publicznego oraz praw i zasad TFUE i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym ochronie środowiska;

48. ponownie podkreśla wstępny wniosek Komisji, zgodnie z którym Google jako wyszukiwarka nadużywa dominującej pozycji rynkowej, zapewniając niezgodną z prawem przewagę własnym produktom; podkreśla, że aby położyć kres nadużyciom konieczne jest pełne strukturalne rozdzielenie ogólnych i wyspecjalizowanych usług wyszukiwania tej firmy;

49. zauważa, że według wykładni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej art. 101 TFUE uwzględnia różne cele zawarte w Traktatach; podkreśla jednak, że wąska interpretacja art. 101 TFUE w horyzontalnych wytycznych Komisji coraz częściej jest uznawana za przeszkodę we współpracy mniejszych uczestników rynku w celu przyjęcia wyższych norm środowiskowych i społecznych; uważa, że Komisja powinna zapewnić pewność prawa w odniesieniu do warunków, na jakich zbiorowe ustalenia organizacji producentów, w tym spółdzielni, ich stowarzyszeń i organizacji międzybranżowych, które są dokonywane w całym łańcuchu dostaw żywności z myślą o zrównoważonym rozwoju i sprawiedliwych standardach pracy, będą oceniane na podstawie prawa konkurencji oraz zachęcać do podejmowania takich inicjatyw w ramach polityki konkurencji; podkreśla, że takie podejście nie powinno uniemożliwiać produkcji towarów o niższych cenach, zwłaszcza w sektorach, w których konsumenci zwracają na nie większą uwagę; podkreśla również znaczenie zasady proporcjonalności, zgodnie z którą ograniczenie konkurencji nie może wykraczać poza to, co jest konieczne dla osiągnięcia interesu ogólnego;

50. podkreśla wspólnie uzgodnione cele i założenia unii energetycznej i zwraca uwagę w szczególności na wymiar bezpieczeństwa, dekarbonizację gospodarki, solidarność i zaufanie; podkreśla, że ważne jest zadbanie o to, aby podstawą europejskich rynków energetycznych były praworządność, konkurencja, różnorodność źródeł energii i dostawców, przewidywalność i przejrzystość, jak również o to, aby uniemożliwić wszelkim uczestnikom rynku, mającym siedzibę w Unii lub w państwie trzecim, wykorzystywanie dominującej pozycji ze szkodą dla konkurentów i konsumentów; w związku z tym apeluje o nasilenie kontroli wobec takich uczestników rynku oraz, w razie konieczności, o przyjęcie środków i nałożenie na nich obowiązków; zauważa w szczególności, że należy odpowiednio zająć się strategią stosowaną przez niektóre przedsiębiorstwa energetyczne polegającą na podziale unijnego rynku gazu i, co za tym idzie, potencjalnym naruszeniem unijnych zasad ochrony konkurencji; uznaje ponadto, że prawnie wiążące zobowiązania podjęte przez państwa członkowskie w ramach porozumienia klimatycznego z Paryża nie zostaną wypełnione bez konkretnych środków państwowych służących wspieraniu i umożliwianiu produkcji i stosowania energii odnawialnej oraz tworzeniu zachęt w tym zakresie; odnotowuje zbliżającą się zmianę wytycznych dotyczących pomocy państwa i energii, które nie będą już wykluczać dwóch sektorów najbardziej korzystających z dotacji państwowych, czyli energetyki jądrowej i wydobywania paliw kopalnych, i będą przewidywać większą elastyczność w zakresie energii odnawialnej wytwarzanej przez konsumentów; podkreśla znaczenie urzeczywistnienia unii energetycznej przez integrację rynków, zwłaszcza w drodze inwestycji w połączenia wzajemne tam, gdzie jest to konieczne i w oparciu o warunki rynkowe i potencjał handlowy, oraz przez zwiększenie zdolności handlowych w ramach istniejących połączeń wzajemnych; podkreśla w związku z tym, że każde zatwierdzenie pomocy państwa musi podlegać sprawdzeniu bezwzględnej konieczności obejmującemu zbadanie środków alternatywnych, w szczególności bardziej wydajnego wykorzystania istniejących połączeń wzajemnych; podkreśla, że mechanizmy zdolności wytwórczych często oznaczają znaczne koszty dla konsumentów i stanowią „ukryte subsyduum”, wspierające niedochodowe i zanieczyszczające elektrownie, co sprawia, że przy zatwierdzaniu każdej pomocy państwa udzielanej tym systemom konieczne jest dopilnowanie, aby nie była ona dostępna dla najbardziej zanieczyszczających składników majątku;

51. podkreśla potrzebę zwiększenia przejrzystości podczas planowania partnerstw publiczno-prywatnych, aby ograniczyć możliwość ich wykorzystywania przez partnerów z sektora prywatnego do zapewnienia sobie przewagi konkurencyjnej nad pozostałymi podmiotami na rynku;

52. z zadowoleniem przyjmuje dochodzenie Komisji w sprawie praktyk ustalania cen leków ratujących życie, zwłaszcza w sprawie dotyczącej przedsiębiorstwa Aspen;

53. podkreśla, że ważne jest, by przyznawać takie same prawa wszystkim przewoźnikom lotniczym podczas wykonywania lotów z UE i do UE; przyznaje, że niestety nie zawsze tak się dzieje w przypadku unijnych linii lotniczych działających poza UE, które stają się celem nieuczciwych praktyk wpływających na konkurencję; wzywa Komisję, aby zwalczała praktyki antykonkurencyjne, które osłabiają również przepisy ochrony konsumentów; ponownie podkreśla konieczność zapewnienia uczciwej konkurencji między przewoźnikami lotniczymi pochodzącymi z UE i z państw trzecich;

54. podkreśla znaczenie konkurencyjnego sektora transportu; zauważa, że budowa jednolitego rynku transportowego nie została jeszcze ukończona, przy czym najbardziej rozdrobniony jest sektor kolejowy; z zadowoleniem przyjmuje działania Komisji, które wspierają urzeczywistnienie rynku wewnętrznego drogowego transportu pasażerskiego i poprawę jego funkcjonowania;

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

55. ponownie stwierdza, że nowe projekty infrastrukturalne, w tym projekty łączące państwo członkowskie z państwem trzecim, muszą podlegać unijnemu prawodawstwu, w szczególności przepisom dotyczącym rozdzielania elementów działalności i kształtowania cen na rynku;

56. podkreśla znaczenie i konieczność zapewnienia odpowiednich zasobów finansowych i ludzkich w Dyrekcji Generalnej Komisji ds. Konkurencji oraz we właściwych organach krajowych, jak również wiedzy specjalistycznej w zakresie technologii informatycznych i cyfrowych niezbędnej do sprostania wyzwaniom, jakie stwarza gospodarka oparta na danych i algorytmach; wspiera w związku z tym proponowany komponent dotyczący konkurencji w programie jednolitego rynku w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027;

57. podkreśla, że Komisja, wydając decyzje dotyczące konkurencji, musi postrzegać rynek wewnętrzny jako jeden rynek, a nie jako zbiór niezależnych rynków lokalnych lub krajowych;

58. podkreśla, że współpraca międzynarodowa jest nieodzowna dla skutecznego egzekwowania zasad prawa konkurencji i zapobiegania niespójności środków zaradczych i wyników działań w zakresie egzekwowania przepisów; uważa, że najlepszym pod tym względem sposobem na poprawę reguł i praktyk w dziedzinie konkurencji na całym świecie jest prowadzenie uczciwych i przejrzystych dyskusji; popiera aktywny udział Komisji, krajowych organów ochrony konkurencji i, w stosownych przypadkach, regionalnych organów ochrony konkurencji w Międzynarodowej Sieci Konkurencji;

59. z zadowoleniem przyjmuje dyrektywę w sprawie Europejskiej Sieci Konkurencji Plus, która istotnie przyczyni się do skuteczniejszego i bardziej spójnego stosowania unijnego prawa konkurencji w całej Unii przez zapewnienie krajowym organom ochrony konkurencji odpowiednich narzędzi, zasobów i zabezpieczeń gwarantujących im niezależność, w tym przejrzystą procedurę wyboru lub mianowania kierownictwa, i możliwość nakładania odstraszących kar finansowych za naruszanie reguł konkurencji; docenia wczesną pomoc udzieloną państwom członkowskim przez Komisję we wdrażaniu tej dyrektywy;

60. wzywa Komisję do zadbania o to, by wszelkie przyszłe umowy handlowe zapewniały równe szanse, w szczególności w zakresie konkurencji i pomocy państwa; podkreśla, że pomoc państwa powinna być dopuszczalna tylko w wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach regulowanych prawem, aby unikać zakłóceń konkurencji na rynku, a jednocześnie przewidzieć wyjątki i uzasadnienia związane z realizacją celów porozumienia paryskiego w sprawie zmian klimatu; przypomina, że coraz bardziej globalne zachowania firm wymuszają podobne podejście ze strony organów odpowiedzialnych za egzekwowanie przepisów, choćby z uwagi na fakt, że rozpowszechnienie technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT) oraz powstanie gospodarki cyfrowej prowadzą do nadmiernej koncentracji rynku i dominacji niektórych sektorów; uważa, że warunkiem rozwoju sprawiedliwego handlu światowego są globalne reguły konkurencji oraz najwyższy poziom koordynacji między organami ochrony konkurencji, w tym w odniesieniu do wymiany informacji w toku postępowań z zakresu konkurencji;

61. przypomina, że międzynarodowe umowy handlowe i inwestycyjne powinny zawierać specjalne i solidne działy dotyczące konkurencji;

62. wzywa Komisję do wzmocnienia wysiłków na rzecz ambitnego otwarcia międzynarodowych rynków zamówień publicznych oraz zwiększania dostępu europejskich przedsiębiorstw do partnerstw publiczno-prywatnych w krajach trzecich; uważa za konieczne ograniczenie asymetrii w dostępie do zamówień publicznych między Unią a państwami trzecimi, zwłaszcza w przypadku USA i Chin; wzywa wszystkich partnerów handlowych UE do zezwolenia europejskim podmiotom gospodarczym i pracownikom na niedyskryminacyjny dostęp do ich rynku zamówień publicznych; z zadowoleniem przyjmuje wznowienie dyskusji na temat instrumentu dotyczącego udzielania zamówień publicznych w kontekście międzynarodowym, który ustanawia niezbędną zasadę wzajemności w przypadku, gdy partnerzy handlowi ograniczają dostęp do swoich rynków zamówień publicznych, i wzywa Radę Europejską do jego szybkiego przyjęcia; popiera wysiłki Komisji na rzecz otwarcia rynków zamówień publicznych w państwach trzecich za pomocą dwustronnych partnerstw w dziedzinie handlu; przypomina, że przedsiębiorstwa działające na zasadach nierynkowych i kierujące się względami geopolitycznymi mogłyby pokonać praktycznie każdego konkurenta w przetargach na zamówienia publiczne w Europie; wzywa Komisję do monitorowania przetargów na zamówienia publiczne oraz do zapobiegania sytuacjom, w których europejskie przedsiębiorstwa i pracownicy ponoszą szkody z powodu nieuczciwej konkurencji ze strony przedsiębiorstw sterowanych przez państwo;

63. przypomina, że przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom handlowym, także za pomocą polityki konkurencji, jest konieczne do zapewnienia równych warunków działania, korzystnych dla pracowników, konsumentów i przedsiębiorców, i należy do priorytetów strategii handlowej Unii; podkreśla, że w dokumencie otwierającym debatę w sprawie wykorzystania możliwości płynących z globalizacji stwierdzono, że Unia musi podjąć działania w celu przywrócenia sprawiedliwych warunków konkurencji; z zadowoleniem przyjmuje włączenie postanowień dotyczących polityki

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

konkurencji do umowy o partnerstwie gospodarczym z Japonią i do kompleksowej umowy gospodarczo-handlowej z Kanadą; ubolewa jednak, że zakres tych przepisów jest nadal ograniczony i nie przewidują one skutecznego egzekwowania oraz rozwiązywania sporów; zwraca uwagę, że aby zagwarantować uczciwe zasady, należy włączyć ambitne przepisy dotyczące konkurencji do wszystkich umów handlowych oraz egzekwować ich wdrożenie;

64. z zadowoleniem przyjmuje propozycję ustanowienia europejskich ram monitorowania bezpośrednich inwestycji zagranicznych; uznaje je za przydatny instrument służący ochronie europejskich przedsiębiorstw o znaczeniu strategicznym przed nieuczciwymi praktykami handlowymi, które mogą szkodzić bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, a także gwarantujący poszanowanie zasad uczciwej konkurencji w UE;

65. podkreśla rolę instrumentu antysubsydyjnego w zwalczaniu nieuczciwej konkurencji na szczeblu światowym oraz ustanowieniu równych warunków działania dzięki unijnym zasadom pomocy państwa; w tym kontekście ubolewa nad tym, że w 2017 r. Chińska Republika Ludowa ponownie wprowadziła największą liczbę nowych barier handlowych dla europejskich przedsiębiorstw i pracowników i była objęta większością europejskich postępowań antysubsydyjnych;

66. wyraża zaniepokojenie polityką celną USA i jej wpływem na konkurencyjność europejskich przedsiębiorstw; podkreśla, że działania podejmowane przez Komisję w celu przywrócenia równowagi w handlu z USA powinny być stanowcze, choć wyważone, proporcjonalne i zgodne z zasadami Światowej Organizacji Handlu (WTO);

67. wzywa Komisję do zwiększenia wysiłków na rzecz uczciwej konkurencji na rynku globalnym, w tym walki z nieuzasadnionym stosowaniem barier taryfowych oraz subsydiów, poprzez silniejsze współdziałanie z innymi państwami, m.in. na forum WTO, Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Konferencji NZ ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD), G20 czy Banku Światowego; przywołuje prace prowadzone przez WTO w latach 1996–2004 nad powiązaniem między handlem a polityką konkurencji oraz ubolewa nad tym, że od tamtej pory kwestii tej nie włączano już do programu prac WTO; podkreśla, że przepisy porozumień WTO, np. art. IX Układu ogólnego w sprawie handlu usługami (GATS), stanowią podstawę dalszej współpracy pomiędzy członkami WTO w kwestiach dotyczących konkurencji; w związku z tym apeluje o dalsze postępy na 12. konferencji ministerialnej WTO w celu zagwarantowania uczciwej konkurencji międzynarodowej;

68. wyraża zaniepokojenie rzekomą niezdolnością WTO do rozwiązania problemu gospodarek nierynkowych oraz do wyeliminowania zakłóceń konkurencji spowodowanych subsydiami i interwencją państwa, mimo że jest zdecydowanie przekonany o zasadniczej roli WTO; z zadowoleniem przyjmuje trójstronne działania na rzecz reformy WTO, podjęte przez USA, Japonię i UE;

69. wzywa Komisję do zwiększenia wsparcia dla MŚP w UE, aby mogły one zarówno chronić, jak i egzekwować swoje prawa w przypadku nieuczciwych praktyk handlowych, tj. dumpingu i subsydiowania przez kraje spoza UE; w związku z tym zauważa starania Komisji w zwalczaniu nieuczciwej konkurencji dotyczące nagłaśnianych przez media spraw przeciwko znanym firmom, ale podkreśla, że egzekwowanie zasad uczciwej konkurencji ma również ogromne znaczenie w przypadku MŚP;

70. podkreśla, że skuteczne wdrożenie postanowień dotyczących zrównoważonego rozwoju w umowach handlowych ma znaczenie dla poprawy warunków życia w krajach partnerskich oraz ochrony europejskich przedsiębiorstw przed nieuczciwą konkurencją; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie kryteriów środowiskowych i społecznych w reformie środków antysubsydyjnych i antydumpingowych;

71. zauważa, że polityka konkurencji UE nie przynosi pożądaných rezultatów, ponieważ ma co prawda chronić uczciwą konkurencję między wszystkimi podmiotami na rynku wewnętrznym, ze szczególnym uwzględnieniem interesów konsumentów, w rzeczywistości jednak, ze względu na nierówności w łańcuchu dostaw żywności, na producentów rolnych wywiera się niedopuszczalną presję; uważa, że interesy konsumentów i producentów rolnych powinny być traktowane jednakowo;

72. jest zdania, że specyfika działalności rolniczej sprawia, iż organizacje zbiorowe są niezbędne, by wzmocnić pozycję producentów surowców w łańcuchu żywnościowym i umożliwić osiągnięcie celów WPR określonych w art. 39 TFUE, oraz że działania zbiorowe prowadzone przez organizacje producentów i ich zrzeszenia – w tym planowanie produkcji, negocjacje dotyczące sprzedaży i ustalanie warunków umów – należy uznawać zatem za zgodne z art. 101 TFUE; podkreśla, że zrzeszanie się rolników w organizacjach producentów wzmacnia ich pozycję w łańcuchu dostaw;

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

73. uważa, że model organizacji międzybranżowych jest skuteczną formą zarządzania sektorowego z uwagi na to, iż tworzy strukturę i organizuje wymianę między wszystkimi, sprawiedliwie reprezentowanymi w tej strukturze podmiotami działającymi w sektorze, umożliwiając przekazywanie informacji gospodarczych i technicznych, zwiększenie przejrzystości rynku oraz lepszy rozkład ryzyka i podział zysków; uważa, że aby ułatwić tworzenie organizacji międzybranżowych na szczeblu europejskim, WPR powinna umożliwiać różne, odpowiednio ustrukturyzowane modele współpracy, takie jak obecny;

74. uważa, że zgodnie z obecną tendencją należy wzmocnić kompetencje organizacji producentów i organizacji międzybranżowych, by zrównoważyć siłę przetargową rolników z pozycją negocjacyjną detalistów w łańcuchu dostaw żywności; uważa, że należy zwiększyć współfinansowanie UE na rzecz tworzenia i funkcjonowania tych organizacji;

75. apeluje do Komisji, aby ułatwiła stosowanie zbiorowych instrumentów zarządzania rynkiem w przypadku kryzysu, z wykorzystaniem narzędzi niewymagających środków publicznych, takich jak wycofywanie produktów w drodze porozumień między podmiotami gospodarczymi z łańcucha żywnościowego; stwierdza, że środek taki mogłyby stosować same organizacje międzybranżowe;

76. uważa, że wprowadzanie na rynek europejski produktów z państw trzecich, które nie spełniają tych samych norm społecznych oraz norm dotyczących zdrowia i środowiska, stwarza nieuczciwą konkurencję dla producentów europejskich; wzywa zatem do ochrony wrażliwych sektorów oraz systematycznego stosowania zasady wzajemności i zgodności w odniesieniu do produktów rolnych zarówno w przyszłych, jak i w toczących się negocjacjach handlowych; wzywa Komisję do uwzględnienia tej kwestii w negocjacjach w sprawie wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z Unii;

77. podkreśla, że dostęp do rynku wewnętrznego UE powinien być uzależniony od zachowania zgodności z normami sanitarnymi, fitosanitarnymi i środowiskowymi; zwraca się do Komisji, by w celu zagwarantowania uczciwej konkurencji wspierała równowagę środków i kontroli między państwami trzecimi a UE w dziedzinie norm środowiskowych i norm bezpieczeństwa żywności; zauważa, że najwyższe normy dotyczące ochrony środowiska i dobrostanu zwierząt mogą przekładać się na wyższe koszty, a zatem obniżanie norm może prowadzić do zachowań antykonkurencyjnych;

78. zauważa, że klęski klimatyczne, które dotyczą rolników, oddziałują na rynek i osłabiają pozycję rolników w łańcuchu dostaw żywności; przypomina, że w przepisach antydumpingowych UE⁽¹⁾ mających zastosowanie m.in. do sektora rolnego uznano, iż dumping ekologiczny prowadzi do nieuczciwej konkurencji; apeluje o uwzględnienie interesów obywateli europejskich domagających się zrównoważonego społeczeństwa przyjaznego dla środowiska; wzywa w związku z tym Komisję, by uwzględniając funkcjonowanie jednolitego rynku i korzyści dla ogółu społeczeństwa, zezwoliła na odstępstwa od reguł konkurencji w celu ułatwienia współpracy, zarówno horyzontalnej, jak i wertykalnej, w zakresie inicjatyw dotyczących zrównoważonego rozwoju;

79. podkreśla, że pojęcia „uczciwej ceny” nie należy postrzegać wyłącznie jako najniższej możliwej ceny dla konsumenta, lecz jako cenę rozsądną i zapewniającą godziwe wynagrodzenie wszystkim podmiotom w łańcuchu dostaw żywności; podkreśla, że konsumenci mają inne interesy niż tylko niskie ceny, obejmujące takie aspekty jak dobrostan zwierząt, zrównoważenie środowiskowe, rozwój obszarów wiejskich oraz inicjatywy na rzecz ograniczenia stosowania antybiotyków i przeciwdziałania oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe itp.;

80. wyraża zadowolenie z faktu, że w rozporządzeniu zbiorczym⁽²⁾ wprowadzono procedurę pozwalającą grupie rolników zwrócić się do Komisji o wydanie niewiążącej opinii w sprawie zgodności działania zbiorowego z ogólnym odstępstwem od reguł konkurencji, o którym mowa w art. 209 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku); w świetle zalecenia grupy roboczej ds. rynków rolnych wzywa Komisję, aby doprecyzowała zakres stosowania ogólnego odstępstwa dla sektora rolnego oraz jego pokrywania się z odstępstwami, o których mowa w art. 149 i 152, i tym samym bardziej precyzyjnie określiła wyjątki, tak aby zawieszenie stosowania art. 101 TFUE w koniecznych przypadkach było możliwe do zastosowania i osiągalne;

⁽¹⁾ COM(2013)0192.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2393 z dnia 13 grudnia 2017 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), (UE) nr 1306/2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania, (UE) nr 1307/2013 ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej, (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz (UE) nr 652/2014 ustanawiające przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczony do reprodukcji roślin (Dz.U. L 350 z 29.12.2017, s. 15).

Czwartek, 31 stycznia 2019 r.

81. zauważa, że w 2013 r. podwojono indywidualny próg pomocy de minimis w rolnictwie (z 7 500 EUR do 15 000 EUR), by stawić czoła fali kryzysów klimatycznych, sanitarnych i gospodarczych; zauważa, że jednocześnie krajowy próg pomocy de minimis dostosowano tylko nieznacznie (z 0,75 % do 1 % wartości krajowej produkcji rolnej), co ogranicza zdolność państw członkowskich do pomocy gospodarstwom rolnym w trudnej sytuacji; popiera w związku z tym wniosek Komisji mający na celu przyznanie większej elastyczności państwom członkowskim i regionom za pośrednictwem zasad de minimis dla rolnictwa;

82. z zadowoleniem przyjmuje zmiany wprowadzone na mocy rozporządzenia zbiorczego w celu ułatwienia stosowania przepisów art. 222 rozporządzenia o jednolitej wspólnej organizacji rynku, który dopuszcza tymczasowe odstępstwo od prawa konkurencji; apeluje jednak do Komisji, aby wyjaśniła stosowanie art. 219 i 222 rozporządzenia o jednolitej wspólnej organizacji rynku w odniesieniu do środków wprowadzanych w przypadku zakłóceń i znacznego braku równowagi na rynku, jako że obecna niepewność prawa wokół obu tych artykułów powoduje, że nie są one stosowane z obawy przed możliwym naruszeniem zasad wprowadzonych przez organy ds. ochrony konkurencji w państwach członkowskich;

83. przypomina, że przeprowadzono znaczną restrukturyzację horyzontalną i wertykalną, która doprowadziła do jeszcze większej konsolidacji w już skoncentrowanych sektorach nasion, środków agrochemicznych, nawozów, genetyki zwierząt i maszyn rolniczych, a także w sektorach przetwórstwa i handlu detalicznego; wzywa Komisję, by w związku z tym i w następstwie nabycia przez grupę Bayer firmy Monsanto, które łącznie kontrolują ok. 24 % światowego rynku pestycydów i 29 % światowego rynku nasion, zadbała o ochronę interesów rolników i obywateli UE, a także środowiska naturalnego;

84. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz krajowym i w stosownych przypadkach regionalnym organom ochrony konkurencji państw członkowskich, a także parlamentom narodowym państw członkowskich.
